

DEBRECZENI HIRLAP

Előfizetés: Évesre 10 frt., félévre 5 frt., negyedévre 3 frt. 50 kr. egy hónap 1 frt.

Megjelenik mindennap,
vasárnap kivételével.

Felelős szerkesztő
Koncz Ákos.
Kiadó a lap tulajdonos.
Kutasi Imre

Szerkesztőség: Nagy-Várud-utca 2087. sz. Gáll-ház (emelet).
Irodahivatal: Nagy-Várud-utca 2087. sz. Gáll-ház (földszint).
Hirdetések a legmértékeltőbb árszámítás mellett vétetnek fe
Egyes szám 4 kr.

A szerbek és horvátok.

Debreczen, augusztus 3.

Még a magyart sem gyűlöli a horvát annyira, mint a szerbet, pedig rokon faj, a nyelvük ugyanaz, csupán a vallás szerint és a betűjegyekben különböznek egymástól. A horvátok római katolikusok és latin betűvel élnek, míg a szerbek görögkeletiek és cirilbetűket használnak. Az ethnografusok szerint ezenkívül semmi különbség sincs a szerbek és horvátok között. Az ugynevezett fehér szláv, déli szláv törzshöz tartozik mindkét faj és csak a história folyamán szakadtak el egymástól. Mivel testvérek — mondja egy szerb példabeszéd — azért gyűlölik egymást s állanak egymással folytonos civódásban.

Persze e szerint oszlik meg politikai sulyuk is. A szerbek a három egy királyságnak, miként ezt a területet nevezni szokták, a keleti részen bírnak pozícióval és sulyal. Míg a horvátok nemzeti és társadalmi ereje Zágráb körül összpontosul, az lévén a három egy királyság központja, addig a szerbek kelet felé gravitálnak. Előbb Eszéken akartak egy központot, de ott a horvátok mégis többségben vannak, majd Zimonyban, a hol azonban inkább nemzetközi élet van, ennél fogva a szerbség központja mégis csak Karlócán maradt, a szerb patriárka székhelyén. Már most a szerb nemzet ereje össze van forrva annak vallási intézményeivel, mert a szerb különálló nemzeti

egység abban a szerb egyházi szervezetben domborodik ki és jut kifejezésre. Politikailag a zágrábi országgyűlésen a szerbek össze vannak keveredve a horvátokkal és együtt a horvát politikai nemzetet képezik.

De a szerbek ezen a zágrábi országgyűlésen bizonyos fokig mégis megtartják különállásukat, a mennyiben saját külön nemzeti céljaikat követvén, ebben a tekintetben a szerbek némi ellensúlyozójuk a horvát tulajdonknak. Talán ez is egyik oka a horvátok gyűlöletének a szerbekkel szemben, kik erősen megzavarják a nagy horvátok rajongó álmainak megvalósulását. Annyi bizonyos, hogy a szerbség hajlandó inkább magyar politikát követni, csak hogy a horvátok kerékkötője legyen. Persze a horvátok sem feledkezhetnek meg a szerbekről, a hol nekik árthatnak.

Ezt az érzületes viszonyt legutóbb a király zágrábi időzése alatt is bebizonyították, midőn ő felsége szemeláttára a legbotrányosabb kihágásokra vetemedtek a horvátok a szerbekkel szemben. Még a szerb templom ablakait sem kimélték, hanem az istenisztelet alatt bevették és a szerb híveket kegyetlenül inzultálták. A hol csak lehetséges, a szerbek és a horvátok között ez a szenvedélyes kitörés napirenden van.

A horvátok azt mondják, hogy a szerbek akadályozzák őket politikai törekvésükben, mert a szerbek mindig a hatalommal, a magyarokkal tartanak és azért

mindig bizonyos politikai sakkhuzást látnak abban, ha valami a szerb egyházi szervezet kibővítése, kiegészítése céljából történik.

Most, hogy a karlócai szerb nemzeti egyházi kongresszus több évi szünet után összehívott, a horvátok élénken kezdtek figyelni a történésekre, de hát horvát szempontból csakugyan nem lehet kifogása senkinek ezen kongresszus eredménye miatt. A szerbek maguk között is oly gyönyörűségesen hajba kaptak, hogy a kongresszust egyelőre el kellett napolni, de csakhamar végleg be fogják rekeszteni, ez most már előre látható.

A király és kormánya azt tűzte ki feladatául a szerb kongresszusnak, hogy vigye keresztül az egyházi szervezeti reformot. A királyi leiratban különösen hangsúlyozva volt ez a feladat. Ugyanis 30 éve áll fenn a szerb nemzeti egyház autonómiája, de ezalatt a tulzó pártok felülkerekedései majdnem lehetetlenné tették az egyházi szervezet kiépítését, folytonos provizóriumokkal dolgoztak, majd időnként felfüggesztették a szerb nemzeti alkotmányt és a klerikális uralom kezdett tért foglalni. Persze mikor újból összehívták a kongresszust, arra már létre jött a klerikális uralommal szemben a reakció; a patriárka, a püspöki kar elleni ellenzék és a patriárkák majdnem arra a sorsra jutottak, mint a felelős miniszteriumok; buktak, ha a kongresszuson kisebbségben maradtak. Már most ebbe az egyházi téren

A DEBRECZENI HIRLAP TÁRCZÁJA.

Egy gyermek tragédiája.

— Holland novella. —
Ira: **Louis Couperus**
(Folyt. és Vége.)

A hógolyók csak úgy sivitottak át a légen.

— Kár érte bácsi, olyan szép ez a hóember, sóhajtott a Károlyka, a fejére czélozva hólapdáival.

A szokatlan mozgásban kimelegedett, új életerő pezsdült fel kicsi testében, a vér sebosen lüktetett és hangos ujjongással tört ki az életöröm. Mert az egy hóünnepély volt, egy fegyverjáték, egy gonosz fehér óriással való küzdelem és Károlyka volt a lovag. — Frank bácsi pedig a császár. Koránérett képzelme az egyszerű játékot lovagregénynyé varázsolta és gyöngye idegeinek rendkívüli érzelmének oly tulcsapongását hozta megáival, hogy hazaérkezve, Frank nyakába borult és olteive szeretettel az első ember iránt, ki vele gyermekké lett és őt is gyermekké tette, azt rebegte:

— Frank bácsi, imádlak.

V.

Frank bácsi bucsózott. Károlyka nem sirt, de olyasmit érzett, mint akkor, a mikor Frank bácsi őt először a levegőbe emelte és majd elejtette. Most is úgy érezte, mint ha valaki fölemelné magasta, —

egész magasra, és leejtené a mélybe és mint-ha egyre mélyebben, mélyebben esnék. Még szótlanabb és hallgatagabb volt, mint máskor, a Frank bácsival való érintkezés folytán lassanként elvesztette félszeg, félénk tartózkodását, az ő bátortására védekezni kezdett vele kötekedő nővéreivel és hanczurozni bátyjával, sőt egyszer annyira ment a bátorsága, hogy még az apjával szemben is daczoskodott. Nem is volt olyan szelid és szófogadó, mint azelőtt, miért is anyja keservesen panaszkodott, hogy Frank elrontotta a gyereket.

VI.

Egy reggelen korán keltették fel Károlykát a többiek már fel voltak öltözve és a szolgálak nagy büröndöket vittek le a lépesőn. Az utolsó napok merengései közepett meg se értette azt, hogy egy pár hétre falura szándékoznak menni. Most egyszerre ennek a tudatára ébred. Falura! Hisz ez valami tündérszép lesz. Egyszer olvasott a meséskönyveiben valamit falusi birtokokról, tele madarakkal és lovakkal, meg báránnyal és ugrándozó gyerekekkel. Csillogó szemekkel kapaszkodott édes anyja ruháiba.

— Mama, mama?

— Mit fiam?

— Vannak ott gyerekek is?

— Nem, fiam. A néni, meg a bácsi, a kikhez látogatába megyünk, vén emberek már és a gyerekeik már mind felnöttek és már elszéledtek ki erre, ki arra.

Oda az illúzió?

— El kell mégis mennem?

— Persze, csak nem maradsz itt egyedül.

De mégis gyönyörűnek tetszett neki minden, a mit ott látott.

Egy csodaszép kastély és körötte egy nagy aranyas park, meg egy csillogó kerti tó és a ház előtt egy nagy virágos kert bársonyszerű zöld pázsitszőnyeggel. A sötét nagy szobák falain nagy családi arczképek néztek le rá, csupa krinolin és pudeser hölgyek, meg hajporozott fűrtü urak. És a néni meg a bácsi is olyanok voltak, mint ezek a merev, élettelen arczképek. Ez volt legalább az első benyomás, később aztán megbarátkozott a bácsival, mikor az kivezette az ősi barackfákhoz a melyek bársonyos, rózsás gyümölesét számlálgatta.

— Sohse fogsz belőlük egyet elvenni, ugy-e Károlyka?

— Oh nem!

És nagy tisztelettel tekintett fel azokra a pirospszgás gyermekarczhoz hasonlító, megszámlált esemegékr és gyönyörködött benne, de hozzájuk nem nyult, ha csak nem adtak neki belőle. És a néni is jó volt hozzá és édességgel tartotta. De ő neki rosszul esett, hogy ezek az emberek mindig olyan hangon beszélnek vele, mint egy édes kis babával, a ki még semmit se ért abból, a mit a felnöttek beszélnek.

— Ugy-e Károlyka? Légy jó Károlyka. így ment az napestig és ő majd elepedt Frank bácsi harsány, erős hangja után, mely bizony különb volt ennél az édeskes sipogásnál.

Nővérei egész nap hanczuroztak egy pár látogatába jött unokafivérrel és a bátyjai lovagoltak vagy usztak; de neki minden meg

való torzsalkodásba belejátszottak az általános politikai motívumok is és párttekinetek és e szerint alakult a kongresszusi többség és kisebbség.

A mostani többség radikális és tulzó, ennél fogva ellene szegült a királyi biztos előterjesztésének és megtagadta a királyi biztos által proponált napirend elfogadását. Miután tehát a kongresszusi többség megpuhítása nem sikerült, ennél fogva nem maradt más hátra, minthogy a kongresszust elnapolják, esetleg feloszlassák.

Ennek az lesz a legelső következménye, hogy azok a reformok, amelyek a szerb egyházi és iskolaügy terén most már közszükségletet képeznek, egy időre elmaradnak és ismét a bizonytalanság s a j k á j á n fog lengedezni az egész szerb egyházi autonómia. De kezdik lassankint látni azt is, hogy az episkopalis szerkezetű egyház mellett majdnem lehetetlen az autonómia és ez a körülmény talán némi infó például szolgálhat a katolikul autonómiai szervezkedésre is mely most van folyamatban.

Az ilyen klerikális tekintélyen alapuló egyháznál bajos eldönteni, hogy a hatalmi egyensúly melyik félen maradjon. Ha a papi részen marad, akkor felesleges az autonómiai testület; ha pedig a világi elemre csuszik át a hatalom, akkor meg az egyház belső szerkezete van megtámadva, mely a tanítói egyházi tekintélyen alapszik. A szerb radikálisok nem hogy ezt a tanítói tekintélyt nem ismerik, hanem egyedüli céljuk a klerikális befolyás kiküszöbölése, annak megdöntése. Amde az egyházi szervezet fentartása nagyobb érdek, mint az autonómia maga és ezért nem engedték a kongresszusi többség akaratának érvényesülését. A kongresszus ennél fogva eredménytelen maradt.

A kongresszus ajtaja bezáródott és ebben a pillanatban megnyitott a zágrábi országgyűlés. Még most csak a pártok felvonulását látjuk. Az ellenzék, mely a választáson megnőtt, most erősen veri a mellét és nagy dolgokra készül. Hallottuk a királyi megnyitó beszédet, mely szépen átgondolt programot nyújt. A horvát ha-

zafiaknak tehát lesz munkájuk, ha dolgozni akarnak. De ha a zágrábi országgyűlést a kongresszus szelleme hatja át, akkor szintén olyan eredménytelen lesz, mint volt a mostani szerb kongresszus.

R.

A képviselőház tegnap hamarosan végzett a cukorprémium meghosszabbításáról szóló törvényjavaslattal is, s így a holnap d. e. 10 órákor tartandó ülés napirendjére egy csomó kisebb törvényjavaslat és bizottsági jelentés tárgyalását tűzték ki. Holnapra tűzte ki hat helyi érdekű vasút engedélyezésére vonatkozó törvényjavaslatot, illetőleg miniszteri jelentést, nyolcz mentelmi ügyet, a zárszámadás-vizsgálóbizottság jelentéseit a törvényhozás által engedélyezett évi hitellel szemben az 1896 iki számadási év pótnegyedében, s az 1897-iki év első negyedében előfordult tulkiadások, előirányzat nélküli kiadások és hitelátruházásokról szóló állami számvevőszéki jelentésekről, a hazai pénzügyi intézetek által kibocsátott némely kötvények biztosításáról; a büntetőtörvénykönyv 412. §-ának és a kihágási büntetőtörvénykönyv 59. §-ának módosításáról; és a statisztikai hivatalról szóló törvényjavaslatokat.

A horvát tartomány-gyűlésből. Kusevics korelnök 10 órákor megnyitván az ülést, Dr. Mazzura azt kívánja, hogy olvassák fel az ellenzék javaslatát, a melyet az igazoló bizottság javaslata ellen tett. Az elnök kijelenti, hogy ez csak a megalakulás után fog megtörténni. Több elenzéki képviselő szót kér; a jobboldal tiltakozik a szólásjog megadása ellen. Ezután elfogadják az igazoló bizottság jelentését, a mely szerint két ellenzéki mandátum a beadott tiltakozás folytán kétesnek tekintendő. Az ellenzék lármás tiltakozása közben történik az elnök-választás. Egyhangulag Stankovics Dánielt választják meg, a ki elfoglalva helyét beszédében hangsúlyozza hogy a ház becsületét és tekintélyét szigorúan meg fogja ővni. Alelnöknek dr. Franciscit és Spevecet választották meg.

Országgyűlés.

Budapest, aug. 2.

A t. ház ma megint elővette a cukoradóról szóló törvényjavaslatot, melynek tárgyalását szombatról a mai ülés elejére halasztották. A javaslat első szakaszainál ismét olyan vita fejlődött ki, mintha nem is folyt volna vita a javaslat felett vagy három héten át.

Az első szónok Blaskovits Ferencz volt, a ki határozati javaslatot nyújtott be, mely szerint a prémiumban csak azok a gyárak részesüljenek, a melyek semmiféle kartellel összefüggésben nem állanak.

Azután Polónyi Géza mondott hosszú beszédet, melyben nagy apparátussal igyekezett bizonyítani, hogy a pénzügyminiszter hamis adatokat hozott fel javaslatának védelmére s hogy ő, Polónyi Géza terjeszt e kérdésben való adatokat a ház elé.

Lukács László pénzügyminiszter reflektált azután a ma elhangzott két beszédre, részletesen kimutatva, hogy Polónyi adatai és érvei nem egyebek, mint szántsándékos félremagyarázások vagy tájékozatlanságból eredő tévedések.

Végül Polónyinak azokra a szavaira reflektált, melyekben az egri választásról emlékezett meg. Kijelenti, hogy ha Polónyi csak annyiban működött közre a saját megválasztásában, mint a miniszter a maga mandátumának elnyerésében, akkor nagyon nyugodt lehet a lelkiismerete! Egyáltalán el kell itélnie azt, hogy egy illetékes fórum által megbírált ügyet itt a házban minduntalan felhozzanak.

Lelkes éljenzés volt a visszhang a miniszter sikerült polemiájára, Polónyi Géza pedig most már személyes kérdés keretében védte magát jól-rosszul, a hogy épen tudta; de inkább rosszul, mint jól.

A ház a szakaszt a miniszter módosításaival elfogadta.

A második szakaszánál, mely a végrehajtásról intézkedik Lukács László pénzügyminiszter beterjesztette ismert módosítását, hogy a törvény kihirdetése napján lép életbe.

Major Ferencz ennél a szakaszánál mindenáron a cukortermelés részleteibe vágó nagy beszédet akart tartani s csak az elnök Láng Lajos ismételt felszólítására volt hajlandó rövidebbre fogni felszólalását.

volt tiltva, mert az anyja meghülestől féltette. Magányosan bolyongott hát a nagy kertben, eleinte kissé elhagyatottnak érezte magán, de aztán, a mint a park magas árnyas fái között bolyongott, titkos édes öröm áradt el szívében. Megszerette azt a magányt. Mi köze a többiekhez, ha Frank bácsi nincs itt? Hisz azok őt ugyis csak makacs, önféjű gyermeknek nézik és nem szeretik, de mit bánja ő, nem fog e miatt szomorkodni.

És mégis fáj neki ez a tudat és kis hét éves lelkét ép úgy nyomta az a bánat, mintha a nagyok szívere nehezedik a fájdalom; igaz hogy gyermekbánata helylyel-közzel eloszlott, ha a néni valami édes csemegével traktálta, vagy a bácsi egy zamatos őszibarackot du gott a markába, de újra-újra visszatért. És midőn egy szép nap valami nagyon szomorú mesét olvasott cigányokról és lelenzerekről, furesa gondolat villant fel agyában.

— Lelencz vagyok én is, ugy mint az a mesében kis fiu.

E gondolattól többé nem tudott szabadulni és este a parkban, midőn a bácsi újra büszkén mutogatta a papának és a mamának a barackfáit, odalopózkodott az anyja mellé és a fülebe sugta:

— Mama, mond csak, mama!

— Mit fiam?

— Mondd mama, lelenz vagyok én?

Az arca nem volt szomorú, sőt mosolygott a feletti örömben, hogy azt kitalálta, de

anyja rábámult, mintha attól tartana, hogy a gyerek félre beszél.

És furesa is volt az a kérdés az arisztokratá külső gyerek ajkain.

Éz a halvány vézna, gyenge selymesfürtű bársonyruhás gyermek, gyönyörű, még fiatal és szép anyjának kissé beteges, de hü képmása.

És midőn anyja meglepetésében feleletet se talált, újra türelmetlenül kérdezte:

— Mondd, mama, lelenz vagyok én?

VII.

Ha az édes anyja e percben magához öleli őt és félrevonulva vele, kutatta volna, hogy jut ilyen gondolatra! De ha egy pillanatil felébredt is benne az az ellenállhatatlan ösztön, hogy gyermeke lelkébe vessen egy pillantást, nem volt rá alkalma e vidám társaság közepett és elhessegette magától azt a furesa kérdést, mely szüntelen fülében csengett.

A gyerek mindig ilyen furesa volt.

S a furesa gyerek felnőtt és iskolába került. Már nem félt az iskolától, sőt szerette is, legalább nem volt otthon. Odahaza esőndes volt a ház, a lányok férjnél voltak, a fiuk az egyetemen, az apa már nem volt államférfi, — hanem megvénült és betegeskedett csak az édes anyja marant szép és fiatal. Ő is többet foglalkozott most fiával unalomból, mert néha nagyokat ásított a hosszú

téli esteken a könyve mellett, — a melyel el akarta üzni az unalmat.

— Sok feladatod van, fiam?

— Nem nagyon sok.

— Mit kapsz föl?

— Minek kérdezed azt, mama?

És mogorva hangján átrezgett a türelmetlenség, ez a hasztalan kérdezősködés bosszantotta. Hisz mama ezt máskor nem szokta tenni. De ma este különösen a kedvében akart járn.

— Károly, Tudod-e, hogy Frank bácsi megjön holnap?

Mintha villanyos ütés érte volna, ugy rezzenet össze, a könyv kiesett a kezéből, halvány arcán oly sugaras fény ömlött el, mintha szemében vakító tűz gyúlt volna ki. Legkedvesebb emlékei felelevenedtek.

— Frank bácsi.

Ez este alig tudott dolgozni, és éjszaka az álom kerülte a szemét. — Frank bácsi megjön.

Frank bácsi meg is jött.

De az nem volt többé az ő Frank bácsija. Nem törődött a halvány felcsoperedet fiával. Saját duzzadó ereje nem rokonszenvezett a gyenge sórtlan, mogorva gyerekkel, a melylyel azelőtt résztvétből foglalkozott.

— Bácsi, mond, csak . . .

— Nos?

— Nem szeretsz már annyira mint az-

előtt?

Utána megint Polónyi Géza szólalt fel, a kinek a végrehajtási meghatalmazáshoz is akadt mondani valója. Mócsy Antal is szükségesnek látta még kifejtetni a kormány iránt való bizalmatlanságának indokait, azután végre az elnök a vitát bezárhatta.

A ház a szakaszt a miniszter pótlásával megszavazta.

Élénk éljenzés hangzott fel a jobboldalról, a mikor az elnök kijelentette, hogy a czukoradó-javaslatot végre-valahára letárgyalták azután az előrehaladt idő miatt a napirend többi pontját holnapra halasztották.

Egy gondolat bánt engemet..

„Mondád, anyám, hogy álmainkat.
Éjente festi égi kéz:
Az álom, ablak, melyen által
Lelkünk szeme jövőbe néz.“

Petőfi

Valahányszor Petőfi halálának évfordulója elkövetkezik, — mindig ez a verse jut eszembe: „Egy gondolat bánt engemet..“

Az a pontosság, melylyel éppen halála körülményeit évekkel előre megjövendölte, annyira csodálatos annyira megfoghatatlan, hogy sokáig elgondolkozom rajta, — valahányszor eszembe jut.

Most mikor a magyar nemzeti kegyelet szobrot emelt neki s mikor ezereken zarándokoltak ki a csatatérre, a hol most már nem jelenül pihen a legnagyobb költő földi része, lelkem önkéntelenül multakon révedez ismét s mintha hallanám: „Egy gondolat bánt engemet: ágyban párnák közt halni meg!“

És én nem fordulok a szent tanuhoz, nem kérdelem tőlük, hogyan halt meg Petőfi, nem is fordulok a történetíróhoz sem hogy Petőfi halálát hitelesen írja le nekem: magírta azt halála előtt három évvel szemben, dicsőbben mint bárki, a költő maga.

Petőfi jóslatke mindig előre látta a jövőt. Költői pályája kezdeten 1843-ban már megjósolta édes anyjának „Jövendölés“ című versében:

„Anyám az álmok nem hazudnak:
Takarjon bár a szemfödél:
Dicső neve költő fiadnak,
Aanyám, soká, örökkön él.“

Frank bácsi egy pár percig rá nézett. Igaza van a nővérenek. — Csakugyan furcsa gyermek.

— Hogy ne szeretnélek, fiam, de légy vidám és életre való fiú és ne érzélgős gyerek. És a szavaiban a régi hang halovány visszhangja rezgett.

— Ha melletted maradhattam volna, nem volnék ilyen a milyen vagyok és érzélgős és volnék.

Es már ajkain lebegett az a kérés, hogy a bácsi vigye el magával. De nem mertte kimondani.

Nem. Frank bácsi már nem az ő Frank bácsija.

Nagyértékű márványszobrokat hozott magával Olaszországból. Es Károly gyakran ott állt előttük, bámulatba elmerülve és meg is kísérlette azokat lerejzolni, — mert elég jól rajzolt.

Es most az egyik el van törve. Darabokra zúzva hever a földön.

Frank bácsiban fölfőrt düh.

— Te tetted azt?

— Nem, bácsi, igazán nem.

— Hát ki más tehetette? — Senki se jön ide be.

Igazán nem tettem, bácsi, nem tudom ki tehetette, de én nem.

— Hazudsz, te tetted.

A vézna gyermek minden tagja reszketett. Egy percig elég erősnek érezte magát, hogy

Az 1846. év végén, mikor még senkinek sem volt sejtelve is a jövőről, Petőfi már megjövendölte a közelgő szabadság harcot

„Véres napokról álmodom,
Kik a világot romba döntik;
S az ó-világnak romjain
Az új világot megteremtik.“

Ugyanazon év végén, ugyanakkor mikor Pesten két legszebb dalát a „Reszket a bokor...“ s a „Járjatok be minden földet...“ címűeket írta, csodálatos sejtelenem tölthette be a költőszívét mikor e sorokat vette papíra:

Egy gondolat bánt engemet;
Ágyban, párnák közt halni meg!
Lassan hervadni el, mint a virág,
A melyen titkos féreg foga rág;
Elfogyi lassan, mint a gyertyaszál,
Mely elhagyott üres szobában áll.
Ne ily halált adj Istenem,
Ne ily halált adj én nekem!
Legyek fa, melyen villám fut keresztül.
Vagy melyet szélvész csavar ki tövestül,
Legyek köszirt, melyet a völgybe
Eget földet rázó menydörgés dönt le...
Ha majd minden rabszolga nép
Jármát megunva sikra lép,
Pirosló arcczal és pirosuló zászlókkal,
Es zászlókon eme jelszóval:

„Világszabadság!“
S ezt elharsogják,
Elharsogják kelettől nyugatig.
S a zsarnokság velök megütközik“.

Mitha az észak dálnokának, Ossián esatadiadalainak, menydörgését és esattogását hallanám a körülmény elején: majd látom a jóslékü költőt, eki jövőt látja, hogy ott küzd ő is a szabadságért a többiekkel, érzi hogy lándzát szurtak szívébe, elesik, utolsó szavait elnyeli az ágyuk dörgése, trombiták harsogása; a rohanó lovasok összetiporják testét s a temetési napon egy sirba teszik azokkal a kik a szabadságért áldozták fel életüket:

„Ott esem el én,
A harc mezején,
Ott folyon az ifju vér ki szivembül:
Ha ajkam örömteli végszava zendül,
Had nyelje el azt az aczéli zörej,
A trombita hangja, az ágyudőrej,
S holt testemen át

rá rohanjon Frankra és megverje. Sovány kezei ököbe szorultak. De nem tette, hanem vérgig sértett önerzetének arisztokrata büszkéségeben felegyenesedve gögősen tört fel ajkáról a válasz:

— Te magad hazudsz, ha ezt mondd.

Es e perczen érezte, hogy szívében valami romba dől és hogy ő nagyon, nagyon boldogtalan.

Életének legédesebb emlékei megsemmisültek. Nem maradt neki semmi, semmi. Most mindennek vége. Ő elvesztette bálványának a szeretetét.

Es a gyermek nem gondolt arra, hogy előtte van még az élet, és hogy megtalálhatja még a boldogságot.

Tragikus szándék érlelődött meg a lelkében. Mi felnőttek alig értjük, hogy támadhat ilyen érzés a gyermekszívben, mert elfelejtjük, hogy minő mélyen, minő fájdalmas mélyen érintik azt gyermekfájdalmi. Egy pár nap mult el így. Véletlen színében tűnjék fel az eset, Frank bácsi ne tudja meg soha, hogy miatta történt.

Es e pár napot követő este, miután még rendesen, — maga se tudta, mért — megcsinálta a feladatait, kiment a kertbe, kinyitotta annak ajtaját és egyenesen neki ment az ároknak, a melynek zavaros zöld iszapos vize összecsapott felette.

Fujó paripák

Száguldjanak a kivivott diadalra,
S ott hagyjanak engemet összetiporva!
Ott szedjék össze elszórt esontomat,
Ha jön majd a nagytemetési nap,
Holl ünnepélyes, lassu gyász zenével,
Es fátyolos zászlók kíséretével,
A hősokeket egy közös sirnak adják,
Kik érted haltak, szent világszabadság!“

Es minden úgy történt. 1846-ban még senki sem sejtette, mi következik: Petőfi jósléke megjövendölte. A véres napok, mikről álmodott: a magyar szabadságharc volt. Az új-világ, a mit az ó-világ romjain teremtenek meg: a szabad Magyarország.

De beteljesült a másik jóslata és óhaja is: ott esett el ő a harc mezején. S az a sir, a hol az ő testét a közös sirnak adták: a segesvári csatatéren elesettek közös sirja.

Es most, mikor a költő halálának évfordulóján, szobrot és emléket emelt neki a nemzeti kegyelet, a mint az ő haláláról gondolkodom ismét csak arra a gondolatra jutok, amire már sokszor jutottam: áldom az Istenemet, hogy Petőfinek ilyen halált adott, az ő tüneményes földi életének méltóbb befejezése ennél nem lehetett.

Es mintha a sors is teljesíteni akarta volna a költő óhaját, a ki életében így énekelt a haláláról:

„Egy gondolat bánt engemet:
Ágyban, párnák közt halni meg!“

(b.)

Rath Károly temetése.

Budapest fő és székvárosának elhunyt polgármesterét, Rath Károlyt tegnap a polgárság nagy részvételének és tiszteletének nyilvánításai között helyezték örök nyugalomra. Az utcák, a melyeken a halottas menet keresztül vonult, már a kora reggeli órákban mozgalmas képet mutattak. Az emberek ezrei csoportosulniak és képeztek sorfalat. Az erős borulás ugyan a résztvevőket kissé nyugtalanította, de az idő mégis kedvező volt, a polgárság zavar nélkül rohanta le a kegyelet adóját annak a férfinak, a ki a polgárság között nemcsak rangban volt az első, de a munkában is. A polgárság ma a polgári erények előtt hajtotta meg a zászlóját. Egy hosszú, beesületben és tisztességben megfutott pálya végére ért polgárt kísért ki az örök nyugalom helyére. Ez a kiváló polgár elsőnek küzdötte ki magát polgártársai körében, de azért mindenkor egyenlőnek vallotta magát a többiekkel. A főváros polgársága ma a Rath Károly főpolgármesternek nyújtott végső tisztesség impozáns megadásával első sorban is önmagát tisztelte meg.

A beszentelés után Márkus József polgármester a következő beszédet mondotta:

Rövid két hónap alatt ma másodszer állok itt, hogy a szomorú tisztelet teljesítem.

Még égnek szemünkben a fájdalomnak könnyei, a melyeket a székesfőváros első polgármesterének elvesztése fölött hullattunk; még ki sem nyitak a virágok a melyekkel kegyeletünk sírhalmát díszíté — s ime ma újabb gyász borult a székesfővárosra s annak polgárságára.

Mélyen meghatva, szívünkben sajtó fájdalommal és keservvel álljuk koporsódat körül drága halottunk, mert e pillanatban szászorosan érezzük és tudjuk: mit birtunk benned, a mig éltél s mit veszítünk benned haló poraidban.

Jogainknak hű öre, igazunknak bátor megvédője, érdekeinknek lelkes munkása, törvényhatósági bizottságunknak nemcsak állá-

sodnál fogva feje, hanem kiváló egyéni tulajdonságaid révén egyuttal disze, büszkesége valál.

Es most itt hagysz bennünket árván, itt hagysz bennünket tisztviselő társaidat, a kiknek nemcsak feje, de barátja is voltál; itt hagyod polgártársaidat, a kiknek soraiból büszkén emelkedél föl, de a kikhez azért hű maradtál mindig, a kikért éltél, küzdöttél, munkálkodtál és a kiket szeretettel végső lehelletedig.

Szívünk elszorul a fájdalomtól az örök válásnak e szomorú, e megható perczeiben s vérző sebére irt annak a tudata nyujthat, hogy az enyészet csak romlandó tested fölött fog győzelmet aratni, am nemes szellemed közöttünk marad továbbra is, hogy példa gyanánt szolgáljon nekünk és utódainknak a haza és a székes főváros — a te szülővárosod — szerepében; példa gyanánt szolgáljon a hazafiúi és polgári kötelességek hűséges teljesítésében.

Es most elbocsátunk téged végső utadra. Hosszu, küdelemben és dicsőségben egyaránt gazdag harezod után adjon neked békét és nyugalmat a föld, a melyből vétettél. Sirod fölött virasztani fog hálás kegyeletünk, a mely hiven megőrzi emlékedet s drága örökség gyanánt fogja azt átadni nemzedékről nemzedékre.

Kedves halott, Isten veled, Isten veled!

A Kerpesi-uti temetőben Hel t a i Ferencz biz tag mondott beszédet, melynek befejeztével a zárókövet rátettek a sirboltra.

Ő felsége a király megbizta Perczel Dezső belügyminisztert, hogy R á t h Károly főpolgármester elhunyt alkalmából hozzátartozóinak legmagasabb részvétét tudomására hozza. Ezen legfelsőbb megbízáshoz képest, P e r c z e l Dezső belügyminiszter a legmagasabb részvétet az elhunyt főpolgármester családjával tegnap személyesen közölte.

NAPI HIREK.

Debreczen, aug. 3.

Időjárás.

A központi meteorológiai intézetnek Debreczenbe küldött távirati jelentése szerint a következő időjárás várható:

— Augusztus 8. —

— Változó felhőzet. — H-lyenként csapadék. — Zivatarok. —

A debreczeni csata évfordulója.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, aug. 3.

A kollegium ifjusága tegnap ismét a kegyelet fákiyáját gyujtotta fel, hogy néhány órát szenteljen azoknak, kik 48 évvel ezelőtt a hazaért, a szabadságért küzdve a debreczeni csatában multak ki dicső halállal. A közönség pedig csatlakozott a nemes ifjusághoz s százával vonult ki a hantokhoz, hol a dicső „névtelen félistenek” közös nyugvó helyét egy márványkö jelzi.

Délután fél négy órakor indult meg az ifjuság, kísérve a közönség nagy tömegétől, a honvédtemetőbe. Elöl haladt a 13 egyenruhás honvéd az aradi vértanuk emlékére készített lobogóval, majd a függetlenségi kör zászlóval, az acsifjuság s a munkás dalegylet dalköre zászlóikkal.

A régi, dicső idők emléke jutott eszébe a honvédeknek, mikor a 70 éves Ny a k ó Sándor, Klapka volt trombitása, ki minden szabadságharzi ünnepélyre eljön Nánásról, megfujta azt az öreg trombitát, melyet még akkor huszonöt éves csatában ifju tüzzel fújt meg... most azonban az idő elvette az aggkürtös erejét, de azért fujta, felidézve lelkében a szép, dicső napokat.

A délszaki növényekkel díszített siroknál szintén már nagy közönség várta az érkezőket. A város képviselőiben ott voltak: K o m l ó s s y Arthur főjegyző, polgármesterhelyettes, K i r a l y Gyula, K ö r n e r Adolf tanácsnokok és ifj. C s ó k a Sámuel aljegyző, kik

a város diszes ötös s az ezt követő négyes fogatán mentek ki a „névtelen félistenek” nyugvóhelyéhez.

Csakhamar felhangzott az acsifjuság éneke. „Szentelt hantok” cz. dalt énekeltek B o r o s Lajos karnagy vezetése mellett. Majd Nagy Gyula joghallgató B a l o g h Béla joghallgató által irt lendületes emlékbeszédét olvasta fel. Az emlékbeszéd elhangzása után B a g a m é r y Károly theologus szavalta el óriási hatás mellett J á n o s s y Zoltán lelkész jelölt ez alkalomra irtott lendületes s hazafiságtól igazán áthatott „Augusztus 2.” czimű gyönyörű költeményét, melynek szavalása közben gyakran hatalmas éljenekkel szakították meg a szavalást. A temetőben lefolyt ünnepélyt a munkás dalegylet „Nemzeti fohász” cz. dal elneklésével zárta be.

Az ünnepély második része az Emlékkertben, a kőoroszlánnal folyt le. Mikor a mindinkább növekvő menet megérkezett, az égesatornái megnyiták, de azért a hazafias közönség nem oszlott szét, bevárta, míg az eső megszűnt.

A dalegyletek éneke után Veres Gusztáv theologus K o v a c s y Kálmánnak „A magyar Messiás” cz. szép ódáját nagy sikerrel szavalta el. J á n o s s y Zoltán „Klapka trombitása” cz. költeményével, melyet az öreg Ny a k ó Sándorról irt, ért el nagy hatást. Végül ismét ének következett, melylyel a lelkes, hazafias ünnepély véget ért.

— A debreczeni átirat sorsa. Debreczen

sz. kir város közgyűlése a katonai javaslatoknak a kormány által történt benyújtása alkalmával tudvalevőleg nagy lelkesedéssel üdvözölte a kormányt s ugyanakkor elhatározta azt is, hogy átiratban megkeresi a többi törvényhatóságokat is, miszerint e nevezetes és fontos törvényjavaslat beterjesztése alkalmából szintén üdvöjlék a kormányt. Debreczen ez átirata sok helyen azt eredményezte, hogy a közgyűléseken annak tárgyalásakor az ellenzék botrányt prodokált s másnap aztán nagy betűkkel kinyomtatva hozták a fővárosi függetlenségi újságok, hogy a debreczeni átirat kudarlot vallott, leszavazták stb. — Más helyekre pedig elkésve érkezett az átirat, ott pedig mint tárgyalant, irattárba helyezték a debreczeni átiratot, a mit aztán az élelmes fővárosi ellenzéki újságok újra felhasználtak a maguk céljaira. Most legutóbb Fejérmegye közgyűlésén keltett az átirat nagyobb v i t á t — a h o l u g y a n i s, mint Székesfejérvárról sürgönyzi tudósítónk a debreczeni átirat tárgyalása kapcsán izgalmas vita fejlődött, melynek során a közgyűlés elhatározta, hogy a királynak a magyar katonai nevelőintézetek létesítéséért köszönetet mond, a debreczeni átiratot azonban, mint most már tárgyalant, leveszi a napirendről és a k o r m á n y t n e m ü d v ö z l i. A közgyűlés ezen határozata, nagy feltűnést kelt mindenütt.

— Vizsgák a Pallagon. A Pallagon, a külső

gazdasági tanintézetben lévő földmivelő iskolában az 1896-97 tanévet záró vizsgák ma vették kezdetüket s azok több napon keresztül fognak tartani. A vizsgákon a földmivelésügyi m. kir. miniszter által kiküldött kormánybiztosként R á s ó Gyula kir. tan. alispán, mint a hajdu megyei gazdasági egyesület elnöke szerepel.

— A rákbetegség újabb gyógyítása. Köz-

kórházunk sebészeti osztályán nagyban folytak a kísérletek a ráknak egy újabb ajánlott gyógyítására — Két gyógyíthatatlannak mondott eset kapcsán észlelt kedvező eredményről szombat este számolt be az orvos egyesületnek Dr. Láng Sándor kórházi orvos nagy tetszés között felolvasott s a rák betegség újabb irodalmát felölelő értekezésében. Az elért siker föltétlenül bátorító. Az orvosság „chelonium maius növénynek kivonata, mit befőcskendés alakjában adagolnak. A nevezett

felolvasó felhívja a jelenlevő tagokat s az ő utjokon a debreczeni s környékének orvosait, hogy gyakorlatuk alatt előforduló gyógyíthatatlannak körismézett rák eseteket a közközházba utasítani sziveskedjenek.

— **Katonai felülvizsgálat.** Ma délelőtt 9 órakor a katonai vegyes felülvizsgáló bizottság a Pavillon kaszárnyában ült össze, a mely elé két hadköteles egyént állítottak. A felülvizsgálaton gr. D é g e n f e l d József főispán elnök, L u d á n y Géza vármegyei közigazgatási gyakornok kíséretében jelent meg. A közös hadsereg és honvédség részéről J e k e l f a l u s s y Lajos tábornok és S u v i e h Jenő ezredes jelentek ott meg az ezredorvosokkal. Az előállított két hadköteles egyikét besorozták, a másikat pedig felmentették a szolgálat alól.

— **Debreczen város részvét sürgönye a székes fővároshoz.** A tegnapi rendes tanácsülés R á t h Károly főpolgármester halála alkalmából az alább közölt részvét-sürgönyt intézte M á r k u s József főpolgármesterhez Budapestre: „Nagyságos M á r k u s József polgármester urnak Budapest. Debreczen város tanácsa őszinte részvétét nyilváníja a főpolgármester halála felett. K o m l ó s s y Arthur főjegyző, polgármester-helyettes.

— **A házipénztár zárva** Debreczen sz. kir. város házipénztára holnap, f. hó 4-ik napján zárva lesz, az ott végrehajtandó átalakítási munkálatok miatt, amit is ezennel a nagy közönség tudomására hozunk.

— A Debreczeni Reggeli Újság átszerkesztője.

Kitűnt, hogy vannak oly emberek. A kik vágnak még álszerkesztője is lenni a Debreczeni Reggeli Újságnak. Ez a szurokba önteni való férfiu K i s János többszörösen büntetett csavargó, ki házassági szédelgésekkel és betöréssel toglalkozik. A hadházi csendőrség esipte el a jómadarat, a kit itt Debreczenben özv. P á p a y n é kárára elkövetett betöréssel gyanusítanak és a mint a megkezdett vizsgálat bizonyítja, nem alaptalanul. Az esetről tudósítónk a következőket írja: Jó fogást csinált a debreczeni rendőrség egy K i s János nevű ember letartóztatásával, a kire a hadházi előjáróság hívta fel a legközelebb történt hatvan utcai betörés alkalmából a figyelmét. Ezen egyén Hadházon házassági alánlatokkal keresett föl iőbb özvegyasszonyt s azokat kisebb-nagyobb öszzeig becsapta és eközben hol K i s János joghallgatónak, hol a D e b r e c z e n i R e g g e l i Ú j s á g szerkesztőjének több csinyje után letartóztatta s benne a debreczeni betörések tettesét gyanusítván, őt bekísértette az itteni rendőrséghez, a hol tényleg bebizonyult, hogy Kiss János a betörések idejében debreczenben tartózkodott. Megmotózása alkalmával tömördek zálogszédulát, debreczeni, nagyváradai és más zálogházaktól, ékszerket találtak nálla. Volt azonkívül egy levél és egy munkakönyv a ruhái között. — A muukakönyvből kitűnt, hogy K i s János t u l a j d o n k é p e n i f o g l a l k o z á s a k ö t é l v e r s e g é d. A levélből pedig az sült ki, hogy a rendőrségnek egy már büntetett előéletű emberrel van dolga, mert abban F a u l h a b e r Izabella nevű kedvese azt írja Budapestről az elfogottanak „Sajnálom nagyon, hogy újra egyesztendőre ítéltek el.” Valószínűnek látszik, hogy K i s János megszökött a büntetés elől s mivel konokul tagad és a zálogszédulák felől semmi felvilágosítást sem akar adni; és mivel majdnem bizonyosra vehető, hogy a veszedelmes betörő h a j t o t t a

végre a köznapokban itt történt nagyobb betöréses lopások, a rendőrség K. Jánost fogva tartotta s rejtélyes tettenek kinyomozására a legerélyesebb vizsgálatot indította meg.

— **A főkapitány és az újságíró leány.** Bocskó Sámuel rendőrfőkapitánynak tegnap délután a varosháza sarkán „Esti Újság”-ot kínált egy kis leány. A főkapitány vett tőle egy krajezáros újságot és aközben feltűnt neki hogy milyen fiatal gyermek, kezébe van nálunk letéve az „Esti Újság” című világlap terjesztésének fontos feladata. Kérde a gyermektől — „Hány éves vagy kicsikém? Tíz, volt a válassz Ugy? folytatja a rendőrfő, — hát aztán sok pénzt keresel az újságírással? Ha a „Vig Lapok”-at is árulom akkor sok elfogyik, adja a további felvilágosítást a kis apróság. Hát „Vig Lapok”-at is árulsz mondja a főkapitány mosolyogva, — akkor kis lányom a rendőr bácsival be fogsz menni a varosházára a honnan majd hazavisznek a szüleidhez. — És a kis leányt egy rendőr, akit a kérdés-közben a főkapitány odaintett, bevitt a II. ker. kapitánysághoz, hol a nála talált újságokat elkobozva hazavitték az apjához, aki csak nem régen került Szatmárról ide, hogy itt a krajezáros újságokat árulja. A dolog magyarázata az, hogy a belügyminiszteri szabályrendelet szerint 14 éven aluli gyermekeknek nem szabad hírlapok utcazi elárulásával foglalkozni és hogy minden újság elárulására hetenként előre kell engedélyt kérni a polgármestertől, a mi pedig a Vig Lapok című újságra nevezett eddig sohasem történt meg. A rendőrség a nevezett lapok helybeli vállalkozóját a kihágásokért szigorúan megbünteti.

— **Közigazgatási bizottsági ülés.** Debreczen város közigazgatási bizottsága rendes havi ülését csütörtökön délután három órakor, a városháza nagytanácsstermében tartja meg. A Gróf Dégenfeld József főispán elnöklése alatt megtartandó ülésen a július hóról szóló jelentések kerülnek érdemleges elbírálás alá.

— **Bulszter Ágoston holttestének hazaszállítására.** A tegnapelőtt Tátrafüreden meghalt debreczeni földbirtokos és háztulajdonosnak Bulszter Ágostonnak holttestét hazaszállítják, hogy az itteni családi sírboltban helyezzék örök nyugalomra. Az erre vonatkozó engedélyt Szepesmegye alispánja ma reggel táviratilag adta meg a főkapitányság útján az elhunyt földbirtokos családjának.

— **Az iskolaszék bucsuja Némethy Lajosról.** Az ev. ref. iskolaszék szombaton délután megválasztotta a bucsuzott el 25 éven keresztül fáradhatatlan, buzgó, a kötelesség teljesítésben mindig első énekétől, Némethy Lajos lelkészétől. — Miután Jeney Miklós felolvasta a Némethy Lajos hervadhatatlan érdemeit elismerő s utódáról gondoskodó határozatát s Némethy Lajos bucsút vett az iskolaszéktől, átadván helyét Mitrovics Gyula lelkészársának — Puky Gyula indítványára az iskolaszék is jegyzőkönyvileg öröközte meg volt előke érdemeit; Jeney Miklós jegyző pedig halás szívvél köszönte meg azt a böcs vezetését, a melyre mindig dicsekedéssel tekint vissza az iskolaszék.

— **Tanulmányutra induló rendőrfőkapitány.** Szentpétery Ferenc IV. kerületi rendőrfőkapitány ma kezdte meg 30 napra tartó szabadságidejét, a melyet — mint a mezőrendőrségnél értésültünk — Londonban szándékozik eltölteni a fiatal főkapitány, hogy az ottani rendőrségi viszonyokat tanulmányozza.

— **Utcai jelenet.** A történet maga ismeretlen, hanem a finálé azért így is elég érdekes. Bizonyítja ezt a tegnap délután a kiscsapó utcán összeverődött nagy publikum is, mely a csattanó, vagyis inkább puffanó befe-

jezésnek tanuja volt. Három alak szerepelt az egészben. Egy bot, egy rosszabbul és egy jobban öltözött ifjú ember. A bot nádbot vala a vastagabb fajtából, a rosszabbul öltözött ember Varga Sándor szürszabó legény, a jobb kinézésű pedig Farkas Géza kiscsapó utca 375. szám alatti lakos személyében dícséri az urat. A főszerep a nádbotnak jutott, amely Varga Sándor kezében nagy gyorsasággal csapódott le a Farkas Géza hátára, fejére és arcára. Tartott pedig ez állapot meglehetősen hosszú ideig, míg végre egy rendőr közbelépése folytán a függöny leeresztették és a publikum nagy meglepődéssel távozott.

— **Szabadságon.** Szabó József főszámvivő egy havi szabadságidejét Bártfa fürdőn tölti. — Dr. Könyves Tóth Mihály I. ker. kapitány egy havi szabadságát megkezdve, a kerületi kapitányságot Jeney Miklós helyettes vezeti.

— **Az anyós.** J. Péterné 63 éves öreg asszonyt sebesen pergő nyelvvél áldotta meg az Isten végtelen kegyelme, amit aztán anyósi állapotából kifolyólag igyekezett is örök működésben tartani. Ma reggel 9 óra tájban a Nagycsapó utca egyik legnépesebb helyén találkozott a menyével és azt minden bevezetés nélkül hatalmasan leszidta. — A meny szintén Éva leánya lévén, megeresztett ugyan egy hangos replikát, de bizony az anyósnak pergettyűje mellett csak halk szózatnak hallatszott. A meny megbosszankodva körömmel megragadta a hangos anyós képének, majd pataliá összeverődött publikum nagy épülésére napernyővel rámadott az öreg asszonyra, aki ijeszítő gyorsasággal darálva a szavakat belátta, hogy a dolgoh illetlen állásában — dacára a magas színvonalú nyelvbéli képességének — menekülésben kell keresni menedéket a napernyő folytonos csapásai elől. Betört orral és óriási méltatlankodással állított be a csata-vesztes nyelvtulajdonos az I. ker. rendőrkapitánysághoz elpanaszolni, hogy mily ártatlanul bántotta meg őt a hálátlan menyje országvilág szemelátára. „Kérem szépen — adta elő szeliden — én az utcán találkozva vele, mindössze csak azt mondtam neki — „Mit nézhet te engem, nem ég a föld alattad te anyagyilkos?” Amire ő egyenesen nekem esett és összekörmölt, meg a napernyőjét törte el rajtam. Látott már ilyen gyalázatos asszonyt valaki!! A rendőrség most nagyon meg van akadva, hogy miképpen szolgáltatson igazságot az amazonok között.

— **A miniszteri fogalmazó.** Komoróczy Jánosnak mondta magát azon kopott kinézésű ismeretlen ember, aki Zoltán nevű kis fiával egy hét óta kéregetett a városban. Azt is állította, hogy őjelezett miniszteri fogalmazó volt Budapesten, mely állását azonban évekkal ezelőtt megvált. A rendőrség kérésére miatt eltolonczoltatta a városból a volt miniszteri fogalmazót.

— **Díjlövészet.** A vasárnap tartott díjlövészet eredménye a következő lett. Díjaznyerők: legmélyebb lövésekért Fürst Ödön 4 koronát, legtöbb körért Veszter Imre 2 koronát.

— **Párbaj kocsilöccsel.** Azt mondanunk sem kell, hogy ez a párbaj, mit a századvég két nyalka kocsi vívott egymással — egy pár leányszem miatt történt. Gyujtó, égető egypár leányszem miatt, amiért manapság duellálni nem is megvetendő dolog. Ennek az egypár szép szemnek a tulajdonosa a tizennyolcz esztendő Buza Ágnes eselédleányzó volt, ki a megye egyik falujából került Debreczenbe, hol szolgálatot vállalt. A párbajozók egyik, Kántor János földije volt a le-

ánynak, míg a másikat, Hamar Józsefet az itteni ismeretség fűzte hozzá. A leány ez utóbbi inkább kitüntette kegyével, a mi Kántor Józsefet annyira felbőszítette, hogy tegnap elment a kocsiskamerád istállójába s egy kocsilöccsel támadott reá. De támadás előtt eleve figyelmeztette, hogy védje magát. Hát persze, hogy annak sem volt a szive kőből, védelmezte magát. Szintén egy kocsilöccsöt fogott s úgy az egyik, — mint a másik kocsilöccs kék és zöld nyomokat hagyott az azt forgatók testén. A fejükben azonban nem esett kár. Ez az egész dolog annyira, meghatotta Buza Ágnest, hogy lemondott mindkét legény szívével s elfogadta egy hamadikét.

— **Tanuljanak-e a leányok zongorázni?** A Temps intézte ezt a kérdést olvasóihoz. Jött is rá válasz, temérdek. A kérdésre pedig az szolgáltattott okot, hogy Vial nevű ur az említett lap szerkesztőségéhez fordult azzal a kérdéssel, hogy döntsenek a közte és neje közt támadt vitás kérdésben, hogy az ifjú Vial kisasszony tanuljon-e zongorázni vagy sem? Vial ur azt mondta, hogy nem, Vialné asszony pedig hogy igen. A Temps most a beérkezett válaszokat közli. Ime a nevezetesebbek:

— **Az én nézetem az, írja az egyik olvasó** hogy Vial ur okosabban tenné, — ha leányát egy iparoshoz adná feleségül, ez legalább meg is verné néha. — Ez mindenesetre kevesebb lármát okozna, mint a mikor Vial kisasszony zongorázik. NB. Én Vial ur szomszédja vagyok és már három zongoránk van a házban.

— **Van egy hangszer, — írja egy másik ur,** a mely kevésbé zajos, de azért sokkal hasznosabb, mint a zongora és kevesebbe is kerül. Ez a hangszer a — főzőgép.

— **Csak tanuljon zongorázni, vélekedik egy harmadik, jövendőbeli férje el lesz ragadtatva,** ha kedvence dalait fogja neki játszani. Egy skeptikus ellenben így okoskodik.

— **Nem kap férjet, ha zongorázik.**

— **És végül azt írja valaki:**

A kérdés teljesen közömbös; a mint egy nő, aki zongorázni tud férjhez megy, a legsürgősebb dolga az, hogy becsukja zongoráját és esetleg — befőttes üvegeit tartja benne.

— **Fegyenczók szállítása.** Másfél esztendő óta tegnap volt az első eset, hogy a debreczeni kir. törvényszék fogházából nőket szállítottak el a fegyházba. Három sulvosan elítelt asszony előtt nyitak meg a Marianosztrai fegyházintézet ajtajai. A legnagyobb büntetést Farkas Sándorné, egy gyujtogatós asszony fogja elszenvedni, ki 1895 óta ül a debreczeni kir. törvényszék fogházában. — Gyujtogatásért 7 évi fegyházra ítélték. — A másik kettő: Dobi Julianna lopásért 3 évi fegyházat és Tóth Julianna 4 havi fegyházbüntetést kaptak.

— **A hesszeni légy.** A földmivelésügyi miniszter a következő rendeletet intézte a mai napon Debreczen sz. kir. városhoz: A hesszeni légy (Cecydonia destructor) ez évben is még jelentékeny károkat okozott az ország egyes részeiben. Ezen czélból, hogy a hesszeni légy ellen való védekezési eljárás, de különösen az eddig legsikeresebbnek bizonyult csalogató vetések alkalmazása az egész ország területén, ott, a hol szükséges, multhatlanul és pontos fogamatba vétessék; felhívom a törvényhatóságot, hogy azon esetben, ha a hesszeni légy a törvényhatóság területén ez évben is fellépett volna, a hivatalbeli elődóm által 1894. évi augusztus hó 7. én 4644. sz. a. megújított körrendeletben foglaltakat, illetőleg a csalogató vetések alkalmazásának módját, a vármegye gazdaközönségének a lehető legkiterjedtebb módon hozza tudomására és a védekezési eljárás pontos

végrehajtását a legszigorubbán ellenőriztesse. A legkisebb mulasztás esetén hozzám azonnal s esetről-esetre jeleutést tegyen. Az 1894. évi augusztus hó 7-én 46.416 sz. a. kelt körrendelet másolatát az alábbi kiegészítéssel: Minthogy a learatott gabonafélék letakarítása közben sok mag kipereg és nyáron ki is kel, az ilyen kiszáradt szántóföld (zöld tarló, árva buza, árva rozs) ugyanazzal a jelentőséggel bír, mint az ajánlott csalogató vetés, a menyében az augusztus vagy szeptember hónapban rajzó hesszeni légy ezt a zöld tarlót illel, azért tehát az eféle szántóföldek kihajtot vetésének az őszi vetés előtt való elszántása épp úgy szükséges, mint a csalogató vetésekénel is.

— **Utmutató.** A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara a debreczeni iparos körnek megküldötte azon „Utmutatóját”, melyben tárgyilagosan meg van írva hogy a székely vidéki ifjak mily kötelezettség elvállalása mellett, helyezhetők el magán ipari műhelyekben, vagy kereskedésekben tanoncok gyanánt. Igen szépen van ezen „Utmutatóban” kifejtve, hogy mi várhat az iparos mester a tanoncztól, vagy a tanoncz szülei mily bánásmódot kérnek a mestertől. — Azon iparosok vagy kereskedők, kiknek jó erkölcsű szorgalmas tanonczra van szükségük, fíradjanak el Serly Ede urhoz, az Iparos kör elnökéhez, nézzék meg, vagy olvassák el ezen Utmutatót és ha meggyőződnek az úgy magukra mint a székely véreinkre üdvös dologról tegyenek lépéseket, hogy minél előbb jó tanulókat kapjanak. Kívánságukat azonban folyó hó 15-ikéig tudassák. A 13-16 éves székely fiúk mindegyike legalább 4 elemi osztályt végzett s az elhelyezett tanonczokat a marosvásárhelyi kamara küldöttei legalább egyszer évenként megtekintik. Debreczen, 1897. aug. 3 án. Az iparos kör elnöksége.

Egyről-másról.

Hymnus a naphoz.

Már-már elbucsuztunk tőle. Szinte az hittük, hogy fényes arcukatát sose látjuk többé. Sirt a szívünk, hogy itt hagyott bennünket, mikor mi úgy áhitottunk egy-egy perzséle, gyilkos tekintetere.

Három nap óta nem láttuk, három nap óta botorkálunk tapogatózva a szürke borulatban.

Hova, merre tűntél, óh isteni nap,?! — Lángnyilaid csipkedését nem érezzük, az áldás, mely sugaraid nyomán fakad, nincs sehol.

Füvek, fák bubánatosan hajtják le fejüket; dülö mentéről a pacsirta nem karikáz föl a magasságba, hogy énekszavával köszöntson Téged.

A vizek ott a két part által határolt térségen keresztül, gyüremló habjaikat unottan lökik tovább, nem érzik a te jelenlétedet, hogy egy szempillantásodtól erőt gyűjtve, frissen, megújodottan siessenek a véghatár felé, melyet a teremtsé keze gátul szabott nekik.

Gyászt öltöttek a kerti virágok. Hiába várják, hogy egy csókok felszítja a kelyhükben összegyűlt harmatcsöppöket.

Most nem akaratosok, most kínálnak magukat neked s te nem vagy sehol.

Felhők tarka serege borítja az eget, mint valami óriási gyászlepel óriási ravatalon.

Az emberek mint az alvajárók olyanok. Lelkükön súlyos teher ez az állapot. Ide néznek, odapillantanak, csak egy vékony rést keresnek, melyet a tárczot járó szél nyitna a felhők hamuszínű ruháján, hogy ezen a parányi résen rájuk mosolyognál. Te. Minden erőök ősforrása, hol vagy, óh királyi Nap?

*

Három nap óta, tegnap először megkönybültem lélegzetem fel a réti füvek. Karsu derekuk hajlongott a szélben, de fejcskéiket azért merészen fordították az ég felé s büszkén rázták le magukról az eső csöppöket.

Ezek a csöppök, mint megannyi kristály szemek hullottak a nedves talajra. Az nem itta be őket, hagyta egyideig tündökölni, másra várva, mely magához szítja a kristály szemeket.

Az utmenti fák egymáshoz tapadt levelkéi szétváltak; majd ismét egymáshoz simultak és himbálták manukat a galyakon.

Egy bóbítás madárka lassan, lábujhegyen sétált végig az ágakon; aztán egyszerre csak felcsirrent s apró sunyi szemével kitekintve a levelek alul, trillázni kezdett. Nótáját fölkapta a hullámzó levegő s vitte magával föl . . . föl a magasságba.

A virágok kelyhe szétnyílt s reszketett a rég nem érzett gyönyörtől. Mintha átszóltak volna egymáshoz, mintha egymást biztatták volna:

— Mindent, mindent adjatok oda neki. Az övé minden porczikánk. Nélküle nem élhetünk.

A vizek haragos arcukatja szelidre változott. Szinte susogtak a habok s pajzánul vidáman locsolgatták a partokat.

Az emberek pedig gyönyörítas arczeval néztek fölfelé s nem kapták el szemüket a megrepesztett felhőkön keresztül tört napsugarak láttára.

A bujdosó visszaérkezett s ragyogó tekintetével élteti e földet. Légy üdvöz, légy áldott te fénygolyó!

*

Már azt hittem sose vidulsz föl, Édes. — Szemed megtört, széd arcodon a szomorú fájdalom virágai nyíltak. — Láttalak, amint lehajtott fővel végimentél az utcán. — Nedves, piros ajkadat haragosan zártad össze, olyan volt a járásod, mintha a temető fejfái felé vinnék.

Jóságos nézésű szemeid eltanulták a könnyezést. Ah, a könnyek is ragaszkodtak hozzád:

Édes lehetett nekik, hogy a te szemeidből eshetnek, gyönyörüket találhatták abban, hogy az én szívemet szomorítsák.

A bubánatod átragadt reám. Unottan jártam keltem az emberek között; aki meglökött, nem löktem vissza, úgy éreztem, hogy kihalt belőlem minden szilárdság, minden akaraterő.

Szomorúságomat elsírtam s dezentor szelőknek a ronggyá tépett felhőknek s nem könnyebült meg a lelkem.

Még nehezebbnek éreztem a terhét s már azt hittem lerokadok alatta.

... És tegnap szóra nyílt ismét csilingelő ajkad, a jókedv ezernyi sugara arasztotta el arczodat s a porba hullott rólad minden gyászvirág.

És én újra éreztem, hogy élek, hogy áldást osztó napom te vagy, te Édes! . . .

—th—ő

Irodalom.

Előfizetési felhívás.

Az „Esperanto” világnyelv gyakorlati és elméleti módszer a dr. Zamenhof-féle világnyelv néhány nap alatt való megtanulására. Nyelvtannal, gyakorlókönyvvel és szótárral. Írta: Barabás Abel. Előszóval ellátta dr. Bálint Gábor egyetemi tanár.

Az a nagy érdeklődés, melylyel az Esperanto nyelvet fogadta orszagszerte a közönség s az a számtalan kérdezősködő levél, melyet hozzám, mint a czikk írójához intéztek arra vonatkozólag, hogy mint lehetne megtanulni, szükségessé tették egy nyelvtannak magyar nyelven való kiadását.

A közönség óhaja teljesül, a mennyiben a munka nemsokára sajtó alá is kerül. Jóval nagyobb és teljesebb lesz azonban mindazokkal, melyek külföldön megjelentek. A németek, francziák, szóval a többi nemzeteknek, külön „Esperanto nyelvtanuk, külön Esperanto gyakorlókönyvük és külön Esperanto szótárjuk van, melynek megszerzése igen sokba kerül. A magyar közönség azonban itt egy kötetben veszi mindezt, sőt többet, mivel két oly dologgal teljesebb e könyv. A mit a többi nemzetek nélkülöznek s ez a „Szemelvények az Esperanto irodalomból” és a teljes „Magyar Esperanto szótár”.

A könyv tehát a következő műveket tartalmazza:

I. Esperanto nyelvtan.

II. Esperanto gyakorlókönyv. 50 gyakorlattal, minden gyakorlat szótárral és jegyzetekkel ellátva. Egy elbeszélés a nyelvtani szabályok elemezésével.

III. Szemelvények az Esperanto irodalomból.

Terjedelmes mutatónyok a legjelesebb írók műveiből Esperanto fordításban: Shakspeare. Hamlet (30 lap), — Goethe, Faust. — Byron, Kain. — Heine, Költemények. — Homér, Iliasz. — Turgenjew, Költemények prózában. — Elbeszélés az Esperantisták életéből. — Vegyes elbeszélések. — Uti levelek. — Vegyes költemények. — Az Esperanto „Hymnus”.

IV. Esperanto-Magyar szótár. — V. Magyar-Esperanto szótár. VI. A világnyelv kérdése.

Jeles emberek véleménye az Esperanto nyelvről. — Volapük-e vagy Esperanto? — Párhuzam a Volapük és Esperanto nyelv közt. Egy vers és egy levél összehasonlítása 12 nyelven.

A műhöz hozzácsatoljuk az Esperanto nyelven megjelent jelesebb művek árjegyzékét is.

A műhöz dr. Bálint Gábor egyetemi tanár és nagyhirünyelvész irt előszót.

Az így nagy köteté lett művet előfizetés utján csak csekély 1 frt 80 krért szerezheti meg bárki; de később bolti ára jóval drágább lesz, — Gyűjtők 10 előfizető után tiszteletpéldányt kapnak.

A gyűjtő-ívek szeptember hó 20-ig, vagy legkésőbb szeptember hó 30-ig a szerző czimére: Barabás Abel, Kolozsvárt, „Ellenzék” szerkesztősége küldendők; az előfizetési díjak pedig ez év november 5-éig küldendők be. A munkát addig is, míg arról bővebben szólunk melegen ajánljuk olvasóink figyelmébe. (Folyt. köv.)

Közgazdaság.

Budapesti gabonatözsde.

— Weisz József budapesti terménybizományi czég jeletere. —

Debreczen, aug. 3.

Készáru 10—15 magasabb.

Oszli buza	10.96—10.98.
Tavaszi buza	11.03—11.04.
Oszli rozs	8.52—8.53.
Tavaszi rozs	8.60—8.64.
Oszli zab	6.—6.02.
Tavaszi zab	6.15—6.16.
aug.—szep. tengeri	4.54—4.55.
Szept.—okt. tengeri	4.70—4.72.
Május—június 1898	5.40—5.42.

Sertésplac. Budapest-Köbanya 1897. július 31.

Magyar elsőrendű Öreg nehéz páronként 320 klgon felüli sulyban (— krtól — krig. Öreg közép (páronként 300 260 kgr. sulyban) — krtól — kgr. Fialat nehéz (páron — 220 klgon felüli sulyban) —54 krtól 55—krig. Fialat közép (páronként 251 320 klg. sulyban) —54 krtól 55— krig. Fialat könnyű (páronként 250 klgig terjedő sulyban) — krtól — krig. II. Magyar szedett: Nehéz (páronként 280 klgon felüli sulyban) —52 krtól —53 krig. Közép (páronként 220—280 kgr sulyból) —44 krt —45 krig. Könnyű páronként 220 klgig terjedő sulyban —43 krtól —44 krig. III. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 klg. felüli sulyban) —51 krtól 52— krig. Közép (páronként 220—260 klg. sulyban) —49— krtól 50 — krig. Könnyű (páronként 220 klgig terjedő sulyban) —47— krtól 48 krig.

Sertés létszám: 1897. évi július hó 21. napján volt készletben: 26.470 darab 1897. évi július hó 2. napján felhajtatott 709 drb 1897. július hó 5. napján elszállított 591 drb. 1897. márcz. hó 26. napjára maradt készletben 2658 drb. Hízottsertés forgalom változatlan.

Debreczeni piac.

Julius 26-27

G a b o n a v á s á r.

Buza, piacra hozatott 850 kgr. I. rendű 10.08, II r. 8.25. III. r. 8.80.
Rozs, piacra hozatott 500 kgr. I. rendű 90, II r. 5.95, III r. 5.80.
Kétszeres, piacra hozatott 500 kgr. I. rendű 7.40, II. r. 6.35, III. r. 6.30.
Árpa, piacra hozatott 400 kgr. I. rendű 450, II r. 4.45, III. r. 4.40,
Zab, piacra hozatott 500 kgr. I. rendű, 5.80, II. r. 5.75, III. r. 5.70.
Tengeri piacra hozatott 1000 kgr 6-tengeri I. rendű —, II. r. —, III. r. —.
Uj tengeri I. r. 4.80, II. 4.70 III. kr. 4.40.
Köles 6.20, 6.10. 6.00.
Köleskása 13.—, 12.50, 12.00.
Burgonya 3.60
P i a c z i á r u e z i k k e k :
100 kilónként : Bab fehér 12 bab sárga 10.00 burgonya 3.60 só darabos 10.50, só darált 12.00, d. zsir 60-62 frt, szatmári 20 kr bab fehér 12 kr, sárga 10 kr, disznó-zsir 64, cukor 44.—45, irós-vaj — frt — kr, köleskása 15 kr., lenese szatmári 20 kr, szépségi 24 kr, liszt Nr. 1. 15 kr, Nr. 2. 15 kr, 3. 14 kr Nr. 4. 14 kr, Nr. 5. 12 kr, Nr. 6. 13 kr, olvasztott vaj 80 kr, só darabos 11 kr, darált 12 kr, rizskása 16-32 kr, szappan 22 kr, szalonna sós 64 kr, sóltan 60 krajczár, kávé 2 frt 13 kr.

CSARNOK.

Salve Regina.

— Regény. —

Irtá : Palotás Fausztin.

(Folyt és vége.)

Csaknem sirva folytatta

— Elvesztettem a férjem becsülését, a világ tiszteletét — ne tagadd — rokonszenvedet, mely csak addig kísért, míg megvolt köztünk a messzeség. Ezeknek az árán szereztem meg e pillanatnyi boldogságot, mely szivednek ismét a társává, részesevé avatott. Mi vár reám ezután? Kitegyem magamat egy újabb megaláztatásnak, a meghurcolásnak? Tovább éljem a gyötrelmek perceit, a megváltás hite, reménye nélkül? Inkább ezerszeres halált: mint ilyen életet!

A sebzett léleknek álmairól, ábrándjairól való szomorú lemondás volt ez!

— Tuiszigorúan ítélz önmagad felől s vigasz nélkül valónak látod a helyzetet. Amely perczben óhajtott, veled együtt halok: de miért feladni a végső küzdelmet? Sorsod az enyémhez fűted: akkor dobnád el a jutalmát A veszély csak a gyengéket csüggeszti, de engem kitartásra lelkesít. — Bizzál bennem! — Hévvvel megölelte, mintha attól félne hogy elveszti. A báróné látszólag lecsöndesítették ezek az önértzes szavak. — A külszin, ez a mesterséges burok, arra való, hogy a belső indulatokat elfodja.

Addig jártak, keltek; amíg az erdőt ke resztbe átszélő irtáshoz értek.

Jobbról, pár lépésre volt a folyó piros-bogyós cserjékkel övezett meredek partja; balról az irtás szélességében a szép mező, — azontul az emelkedésen épült karantai telep látszott.

Eleknek nagyon tetszett a verőfényes tájkép, de Reginának másfele volt a figyelme. Egyszerre megrázkódott.

Az országúton, tán egy puskalövés távol-

ságra rohanó kocsik közeledik. Egy magas szikar alak csapkodja a vágató lovakat.

Ugyanekkor vastag füstfelhő támadt a telep fölött.

Csakhamar felszökő vérpíros lángok törtek át rajta. Több helyen és irányban ismétlődött az, míg az ezernyelvű láng összeolvadt a füsttel.

— Felgyújtották a telepet, — mondta Elek komoran. — Ez hát amivel oly nagyon Fenyegeződött Erzsike. Ostobák, a sajátjukat égetik.

— Ne nézzük ezt a szomorú képet! Sohajtott Regina. És míg Elek karját elkapva azon iparkodott, hogy a látványtól elfordítsa: az önkívület izalmába ejtette az a tudat: hogy a bosszuálló férj már mindjárt mögöttük van.

Közelebről hallja a kocsizörgést... mindjárt itt lesz, — rájuk talál, — s ott fognak előtte állni, kitéve annak dühének védtelenül!

Van még mentés, van szabadulás!

Csak most ebben az utolsó válságos perczben ne hagyja el az önuralom!

— Menjünk tovább, édes angyalom. — Gyönyörű szavaival az előbb úgy megvigasztalt. — Hajolj hozzám, csókold meg az ajkamat: ottléd el örök szomját, sorvasztó tüztét.

Fürge mozdulattal tépte ki magát a gyöngéd ölelésből.

— Elek, édes Elek! Nézd csak azt a gömbölyű piros virágot ott, a partszakadás mellett. Vad cserjének soha sem láttam szebb hajtását ennél. Kérlek, tépd le s tűzd a keblemre!

Aggodalmasan tette utána.

— Jól vigyázz, ne hajolj nagyon előre. — Halál leselkedik a meredek part falatt. Vigyázz tüskés a cserje, — meg ne sértsd ujaidat.

Elek a cserjéhez szökött s a part szélére állt. Azon mesterkél, hogy a virágos ágat, mely a víz fölé nyult, elérhesse.

Tévéry boróné az égre tekintett. Tiszta volt az égből a salakjától megszabadult lélek és a megbánás tiuztító tűzén finomult öntudat.

— Salve Regina. Suttogta átszellemült arczezal

Majd vilámgyorsan Elek mögé került s teljes erejével nagyot lökött rajta.

Még a csobbanás sem hallatszott fel, ahogy szivetrázó sikojjal ő is utána ugrott...

—

A tekintetes városi tanács, a köztörvényhatósági bizottság jelesebb tagjai, s több érdemes vendég, mint disz-bizottság másnap reggel a város fogatain, abban a biztos tudatban kocsizott ki a telepre, — hogy a tapintatos és leleményes főmérnök a reggeli tekintetében kiváló meglepetésben fogja őket részesíteni.

No hát ebben a hitükben nem is csalódtak. Akkorra volt a meglepetés, hogy szinte megszédültek tőle.

A karantai r évészek meghozták a híret a főmérnök és Tévéry báróné tradédiájának. — Az ünnepély előkészületei, a mulató sátor, eszem-izsom helyett, füstölög rom. üszök mindenütt.

Orrá égett az iskola: báró szobája drága berendezésével. — Csak a haragló és allvány maradt épen közből lévén a m-teriája.

Porbe fogták az elvándorolt pasztokat A kárnak nem akadt gazdája; azeeljárást tehát be kellett szüntetni.

Hogy valaki mégis megszenvedjen a városi vagyon romlásáért, Terbefalvi Terbe Oszkért dorgálták meg hivatalosan, — hogy pusztai rendőrbiztos és tisztelstbéli alkaptány létére a város épületire kellőképen ügyelt.

Terbe ur aztán erre áperzte kijelentette, hogy ha még akad egy városi, vagy törvény széki eleven ur, aki az ő hites feleségét, Bati Erzsikét a székházi színház egekori naivját a karantai gyujtogatás tárgyában tanuvallomásra ciztálja s ez által jó híret meghurcolja, keresztifjának avatja föl mint annak idajén Dus Dániel urat.

A pusztá ma is a városé: saját fiai nyomorognak rajta, amíg — mint a jelek mutatják — idegen kézbe kerül. Akkor aztán ezek is költözködhetnek, kereshetnek más otthon, — mint lombhulláskor a lég bolygó vándorai.

Tájékoztató.

A Gönczy-egyesület „Otthon“-a a keresk. akadémia palotájában.

Nyilvános olvasóterem, a kollégiumban nyitva van hétfőn szerdán, szombaton d. u. 3-6-ig.

Museum, a kollégiumban, nyitva van vasárnaponként d. e. 10-12-ig.

Famunkatanítás. A kézügyesítő egyesület főreli iskolai műhelyében d. u. —4 óráig. Kedden: Előkészítő csoport. Szerdán és pénteken: haladó csoport a

Zene-estélyek

A Hungaria kávéházban minden szerdán, szombaton és vasárnapokon Rácz Károly és Magyarai testvérek zenekara.

Az „Arany Bika“ vendéglő éttermében vasárnap és ténként a Magyarai testvérek, Rácz Károly és Dajna Band zenekara felváltva tartanak zeneestélyt.

Az „Arany Bika“ kávéházban hetenként két zeneestély van: hétfőn Rácz Károly szerdán a Magyaraiak

A „Angol királyok“ vendéglőben kedden Magyar testvérek, pénteken Rácz Károly és vasárnap Dajna Band átszanak.

A „Murgit“-fürlőben vasárnap és ünnepnapon d. u. 4-6 óra közt sétatáncverseny. — Játsszik a katonazenekar.

Vilmos Ferencz kávéházában a Sas-utczai „Otthon“-ba zeneestély hetenként háromszor.

Szauer Sándor „Arany sas“ kávéházában minden hé este Dajna Bandi zenekara zeneestélyt

A Corsó“ kávéházban kedden, csütörtökön és vasárnap Rácz Károly és Dajna Bandi zenekara tartanak zeneestélyeket.

Bérekocsik dijszabályzata.

Table with columns: Napszámra, Óraszámra, Egyes járatokéért, Meghatározott járatok. Rows list various fares for different routes and services.

A német nyelv elsajátítása végett Szepességre jövő gyermekeket teljes ellátásba és gondozásba fogad Poprad

Chodász János tanító.

